

## 3.5.1 Het vaardighedenschema

Wat zie je?	Wat ligt er aan ten grondslag?	Welk kenmerk/ welke vaardigheid hoort daar bij?
<b>Boosheid</b>	1 Het kind is of wordt boos als hij fouten maakt of als iets niet lukt.	Leren fouten maken (zie 4.2.2)
	2 Het kind wordt boos als ik aangeef dat hij iets beter kan doen dan hij al gedaan heeft. Of: het kind wordt boos als iemand iets zegt over wat hij heeft gedaan of heeft gemaakt.	Leren omgaan met feedback (zie 4.2.3)
	3 Het kind reageert boos als de andere kinderen in de klas niet luisteren naar de leerkracht. 4 Het kind kan erg overstuur raken als er bijvoorbeeld veel gebeurt in de klas of als we een drukke dag hebben. Dit kan gebeuren na een verhaal of filmpje.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)
	5 Het kind wordt heel boos als iets anders gaat dan ik in eerste instantie gezegd had of als anderen de regels van een spel of afspraak veranderen.	Rechtvaardigheidsgevoel (zie 4.1.2)
	6 Het kind wordt boos als ik een compliment geef voor iets waar hij zelf niet trots op is. Of: het kind wordt boos als hij het niet eens is met afspraken, uitspraken of aannames die volgens hem niet kloppen.	Kritische ingesteldheid (zie 4.1.3)
	7 Het kind wordt boos als het niet voldoet aan de eisen die het aan zichzelf stelt. Heeft het bijvoorbeeld een keer iets niet in één keer goed gedaan, of niet foutloos, dan zie je aan het gezicht dat het eigenlijk nijdig is. (Of: dan zie je een boos gezicht)	Leren fouten te maken (zie 4.2.2) De lat hoog leggen (zie 4.1.1)
	8 Het kind wil er niet op aangesproken worden als er iets is misgegaan; hij wordt boos en zegt dat hij het niet heeft gedaan, ook al heb ik het zelf gezien.	Leren fouten te maken (zie 4.2.2) De lat hoog leggen (zie 4.1.1)
	9 Het kind wordt altijd wel een keer boos als hij moet samenwerken met een ander kind.	Leren samenwerken/spelen (zie 4.2.5)
	10 Het kind wordt boos omdat 'het niet eerlijk gaat'.	Kritische ingesteldheid (zie 4.1.3)

<b>Paniek, huilen, gespannen gezicht, spierspanning, vechten tegen tranen, trillend lipje, verstarren, onder tafel kruipen</b>	1	Het kind verstart als hij iets nieuws moet doen en hij er niet van overtuigd is dat hij dat al kan.	Leren fouten te maken (zie 4.2.2) De lat hoog leggen (4.1.1)
	2	Het kind verstart als hij iets moet doen dat in de zone van naaste ontwikkeling ligt. Hij wil niets doen wat hij niet al kan.	Leren fouten te maken (zie 4.2.2) De lat hoog leggen (zie 4.1.1)
	3	Het kind verstart als er iets wordt gezegd over iets wat hij heeft gedaan, het lijkt alsof het hem als persoon raakt.	Leren omgaan met feedback (zie 4.2.3)
	4	Het kind raakt geregeld zomaar in paniek. Dit kan bijv. gebeuren na een verhaal of filmpje, of ruzie in de klas.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)
	5	Het kind verstart als hij commentaar (ook positief) krijgt op dat wat hij gedaan heeft. Hij ziet dit altijd als negatief.	Leren omgaan met feedback (zie 4.2.3)
<b>Snel afgeleid, ongeconcentreerd, vluchtig, kort met iets bezig zijn</b>	1	Het kind reageert op alle afleiding die er te bedenken is om niet verder te hoeven werken.	Leren oefenen (zie 4.2.7)
	2	Het kind laat zich tijdens een taak telkens afleiden door anderen of door iets wat gebeurt. Daardoor werkt hij niet in de goede volgorde.	Leren plannen (zie 4.2.4)
	3	Het kind dwaalt telkens af als hij bezig is met een taak. Hij lijkt weinig gericht op de taak.	Leren oefenen (zie 4.2.7)
	4	Als het kind van mening is dat hij de stof voldoende beheerst, is de concentratie weg.	Zelfreflectie (zie 4.2.11)
	5	Het kind probeert zijn taak te ontwijken en werkt met weinig aandacht (vluchtig) als het ergens moeite voor moet doen.	Leren doorzetten (zie 4.2.1)
	6	Het kind lijkt de interesse in de taak die hij niet zo leuk vindt gemakkelijk te verliezen en geeft de taak op.	Leermotivatie (zie 4.2.6)
	7	Het kind heeft een hele korte spanningsboog en is maar heel kort geïnteresseerd in de dingen waar hij mee bezig moet zijn.	Leren concentreren (zie 4.2.9)
	8	Het kind wisselt vaak van spel of opdracht en is heel kort en met weinig aandacht bezig.	Leren concentreren (zie 4.2.9)
	9	Als het kind een gerichte niet zelf gekozen opdracht krijgt, dan is hij zeer snel afgeleid.	Leermotivatie (zie 4.2.6)
	10	Het kind is nooit doelgericht bezig maar doet maar wat. Hij heeft geen idee waarom hij dingen moeten doen.	Leermotivatie (zie 4.2.6)
	11	Na een groepsinstructie weet het kind niet wat de bedoeling is en gaat niet aan de slag.	Leren concentreren (zie 4.2.9)
	12	Bij groepsinstructie neemt het kind de instructie niet op en gaat naar eigen interpretatie aan de slag.	Kritische ingesteldheid (zie 4.1.3)

<b>Intensiteit</b>	1	Dit kind kan erg overstuur raken als er ruzie in de klas is of bij een nare opmerking.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)
	2	Dit kind kan erg gespannen raken als we een uitje hebben en geniet er dan nauwelijks van. Hij maakt zich druk om de gekste dingen: waar de wc is, of we hem niet vergeten, of er geen ongelukken gebeuren. Allemaal heel ongewone dingen voor een kleuter.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)
	3	Dit kind reageert soms zo hyper als er iets gebeurt, of als we een tv-programma zien: huilen, drama schoppen, enorm boos worden en/of te heftig reageren.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)
	4	Dit kind reageert ongewoon rigide (boos, geïrriteerd) op regels en vooral als ze anders worden geïnterpreteerd en uitgevoerd.	Rechtvaardigheidsgevoel (zie 4.1.2)
	5	Als ik dit kind aanspreek omdat er iets niet goed is gegaan, dan verdedigt hij zich met handen tand: hij kon er niets aan doen, het was niet zijn schuld, hij ontkent kortom dat hij een aandeel erin heeft.	Rechtvaardigheidsgevoel (zie 4.1.2)
<b>Feedback krijgen</b>	1	Dit kind vindt het heel moeilijk om te horen te krijgen dat iets nog niet af is of nog beter gedaan kan worden.	Leren doorzetten (zie 4.2.1)
<b>Is niet zelfstandig</b>	1	Dit kind kan de meest normale dingen nog niet zelf, zoals zijn jas aantrekken, gym schoenen aandoen en/of sjaal omdoen.	Leren zelfstandig werken (zie 4.2.12)
	2	Het kind zegt heel vaak dat hij iets niet kan, terwijl ik denk dat hij het wel zou moeten kunnen.	Leren zelfstandig werken (zie 4.2.12)
	3	Het kind wil telkens bevestiging hebben voordat hij iets doet of over wat hij gedaan heeft. Hij kan zelf maar niet beslissen of hij iets goed heeft gedaan.	Leren zelfstandig werken (zie 4.2.12)
	4	Dit kind staat telkens bij mij om te vragen of hij het goed heeft gedaan. Dat gebeurt niet drie keer op een dag, maar drie keer in een uur!	Leren zelfstandig werken (zie 4.2.12)
<b>Koppig/rigide gedrag</b>	1	Als het kind een werkje aanpakt, dan doet hij dat altijd op dezelfde manier. Hij haakt af als de leerkracht vraagt om het op een andere manier te doen.	Leren doorzetten (zie 4.2.1)
	2	Het kind blijft halsstarrig vasthouden aan zijn eigen inzichten terwijl er betere alternatieven zijn, en wil niet kijken naar zijn eigen leerpunten.	Zelfreflectie (zie 4.2.11)
	3	Als het kind een werkje aanpakt, dan doet hij dat altijd op dezelfde manier. Hij wil het niet proberen als de leerkracht vraagt om het op een andere manier te doen en hij kent daarvan de uitkomst niet.	Leren fouten maken (zie 4.2.2)
	4	Het kind overtuigt je er zomaar van dat hij niets te maken heeft met die vlek op zijn werk, met die scheur van zijn blad en met het kwijt zijn van zijn werkje.	Leren fouten maken (zie 4.2.2)
	5	Dit kind kan erg angstig en gespannen overkomen; zeker als dingen anders zijn dan gewoon.	Gevoeligheid (zie 4.1.4)